

រឿង ពាក្យសុភាសិត តម្លៃ ៣០ តម្លឹង

កាលពីព្រេងនាយ មានជនពីរនាក់ប្តីប្រពន្ធ, បុរសជាប្តី បានឃើញគេរៀនរបៀនពូកែ ចង់រៀនណាស់ យកប្រាក់ ៣០ តម្លឹង លាប្រពន្ធដើរទៅរករៀន ដើរពីស្រុកមួយដល់ខែត្រមួយពួកគេថា ទីត្រង់ណា មានអ្នកចេះរៀនអាគមគាថាពូកែ ក៏ ទៅរកត្រង់នោះ ដល់ទៅជួបនឹងគ្រូណាពូកែ គេសូត្រឲ្យស្តាប់គេធ្វើឲ្យមើលដូចម្តេចៗ ក៏ចេះតែមិនចូលចិត្ត, លុះដើរ ឆ្ងាយទៅៗ ក៏បានជួបនឹងតាចាស់ម្នាក់ ។ តាចាស់សួរថា «អ្នកឯងទៅណា ដើរមកតែម្នាក់ឯង ស្វះស្វែងរកអ្វី ? » ។ បុរសនោះឆ្លើយថា «ឱ ! តាអើយ ! ខ្ញុំមកនេះ ត្បិតពួកគេនៅទីនេះ មានគ្រូចេះរៀនពូកែបានជាខ្ញុំខំសង្វាតមក ក្រែង តាចេះដឹង ប្រដៅចៅផង»។ តាចាស់ឆ្លើយថា តាមានរបៀនបីបទ តម្លៃ ៣០ តម្លឹង បើចៅឯងកាន់ជាប់ ចៅឯងមិនច្បុក ទេ គង់បានដូចចិត្ត បើមានកិច្ច មានដំណើរអ្វីឲ្យសូត្ររបៀនតាចេះចុះ ពូកែណាស់ » ។ បុរសនោះថា «តាសូត្រឲ្យខ្ញុំ ស្តាប់មើល ! បើខ្ញុំចូលចិត្ត ខ្ញុំយក» តានោះសូត្រឲ្យស្តាប់ថា <«ពីសង្កែផ្លែឆ្កែត, ដេកយប់កុំនិយាយនឹងស្រី, ឃ្លានកុំ អាស៊ី » ។ បុរសនោះស្តាប់បាន ចូលចិត្ត ក៏ប្រគល់ប្រាក់ ៣០ តម្លឹងឲ្យតានោះ ហើយទន្ទេញរបៀនទាំងបីបទនោះ ចាំ ស្ទាត់រត់មាត់ ។ ឯតាចាស់ប្រាប់ថា «បើចៅកាន់របៀនទាំងបីបទនេះបាន តាឲ្យទេ មិនយកតម្លៃទេ » ។ ហើយតាចាស់ ប្រគល់ប្រាក់ឲ្យបុរសនោះវិញ ។ បុរសនោះក៏លាតាចាស់នោះ វិលមកស្រុកវិញ ។ មាត់បុរសនោះចេះតែទន្ទេញរបៀនបី បទនោះ ចប់តែតាមផ្លូវមក ពុំមានភ្លេច ។ លុះដើរឆ្ងាយបន្តិចមក ជួបនឹងសំពៅឈ្នួញមួយ បុរសនោះ ក៏សុំសំពៅគេ ដោយសារមកស្រុក, ដង្ហោសំពៅក៏ព្រមឲ្យដោយសារ ។ បុរសនោះតាំងពីចុះមកនៅក្នុងសំពៅថ្ងៃណា ក៏ចេះតែទន្ទេញ របៀនបីបទនោះ ហើយចេះតែជួយលាង ជួយថែទាំ ជួយជួសជុលសំពៅដូចជាបស់ខ្លួន ។ នាយសំពៅនឹកក្នុងចិត្តថា « អ្នកនេះតាំងតែពីចុះដោយសារសំពៅអញកាលណាមក គាត់ចេះតែធ្វើការដូចជាបស់គាត់ នឹកហើយ ក៏ស្រឡាញ់បុរស នោះ ឲ្យរៀបបាយទឹកឲ្យស៊ីតែរាល់ថ្ងៃរៀងមក ។ ឯបុរសនោះពុំខ្ជិលសោះ ចេះតែខំធ្វើការក្នុងសំពៅ ដូចជាកូនឈ្នួលឯ ទៀតៗ ។ នាយសំពៅនឹកតែក្នុងចិត្តថា «បើកាលណាបានដល់ស្រុកអញនឹងចែករបស់ទ្រព្យឲ្យចៅនេះរកស៊ីតទៅ» ។ លុះបើកសំពៅមកដល់កណ្តាលស្រុកមួយ បានឃើញវិហារមួយគេរៀបអណ្តាប់ពោរពាស សុទ្ធតែចំណី ស្រា បាយ ទុក ឲ្យយក្សវាមកស៊ី ។

ឯអ្នកសំពៅ កាលដល់វិហារនោះ ក៏ចតសំពៅ ឡើងទៅលេងឃើញចំណីទាំងនោះ ពុំមានមនុស្ស ក៏នាំគ្នាស៊ីជីកស្រាស្រ រឹងដេកនៅក្នុងវិហារនោះទាំងអស់គ្នា ខានតែបុរសម្នាក់នោះ មាត់គាត់ចេះតែទន្ទេញថា «ពីសង្កែផ្លែឆ្កែត ដេកយប់កុំ និយាយនឹងស្រី ឃ្លានកុំអាស៊ី» ដោយគិតថា «ចំណីអស់នេះមានហេតុអ្វីមួយហើយ បានជាគេរៀបទុកនៅទីនេះ, ឥឡូវអ្នកទាំងអស់នេះស៊ីគង់តែមានភ័យមិនខាន» គិតដូច្នោះហើយពុំហ៊ានស៊ី ឡើងទៅពួនលើផ្ទាំងវិហារ ដោយស្ងៀម ស្ងាត់ចាំលបមើល ។

លុះដល់ថ្ងៃត្រង់ យក្សមកដល់ ហើយវាខឹងខ្លាំងណាស់ថា «នរណាហ៊ានមកស៊ីចំណីអស់នេះ» ។ យក្សថាហើយ ក៏ប្រើ ដំបងមកវាយមនុស្សដែលដេកនោះ ស្លាប់ទាំងអស់ទៅ ។ ឯដំបងក៏វិលមកខាងយក្សវិញ ហើយយក្សកាច់កអស់

មនុស្សទាំងនោះស៊ីអស់ទៅ រួចក្រឡេកមើលក្រឡេមកទ្រឹម ។ បុរសឃើញយក្សភ័យណាស់ មាត់ចេះតែទន្ទេញរបៀន បីបទ ហើយគិតថា «បើអញស្រែក ក្រែងយក្សឮវាឃើញអញ ហើយវានឹងស៊ីអញទៀត» គិតហើយក៏លោតចុះពីលើផ្ទាំង ស្រែកវាសឡើង យក្សភ័យណាស់ រត់ចោលដំបងទៅបាត់ទៅ ។ បុរសនោះ បានដំបងវាយឯងហើយ ក៏ដើរត្រឡប់មក ស្រុក ចោលសំពៅនៅកំពង់វិហារនោះឯង ។ លុះដើរមកដល់ផ្ទះ ក្នុងវេលាយប់ បុរសនោះ យកដំបងទៅលាក់ក្រោម ជណ្តើរយកថ្មសង្កត់លើ ហើយឡើងទៅដេកលើផ្ទះ ។ ប្រពន្ធសួរ ប្រាប់ប្រពន្ធថា ចាំព្រឹកសឹមនិយាយប្រាប់ ។

ក្រោយពេលដែលប្តីទៅ ប្រពន្ធនៅផ្ទះ វាមានសហាយ វេលាយប់ដែលប្តីមកដល់ផ្ទះ សហាយនោះ វាមកស្តាប់នៅក្រោម ផ្ទះ វាចង់ដឹងរឿងឆាប់ វាឲ្យមេស្រីសហាយវា សួរថា ដំណើរដូចម្តេច ក៏ចាំព្រឹកទើបនិយាយបាន ? ។ ប្រពន្ធចេះតែឱប អង្អែល ។ ទ្រាំពុំបានប្តីក៏និយាយប្រាប់ថា : អញនិយាយនឹងឯងនេះខុសគ្រូហើយ ត្បិតគ្រូផ្តាំថា «ដេកយប់កុំនិយាយ នឹងស្រី» ឥឡូវនេះអញនិយាយខុសបណ្តាំគ្រូហើយ ។ ប្រពន្ធសួរថា «អ្នកទៅបានរបស់អ្វីមកខ្លះ» ។ ប្តីថា «បានតែ របៀនបីបទហើយត្រឡប់មកវិញ ដល់ពាក់កណ្តាលផ្លូវ បានដំបងវាយឯងទៀត » ។ ប្រពន្ធសួរថា «ឯងនោះទុកនៅ ឯណា ឥឡូវនេះ ? ខ្ញុំចង់ឃើញ » ។ ប្តីថា « អញទុកក្រោមជណ្តើរ យកថ្មគ្រប » ថាហើយក៏ដេកលក់ទៅ ។ សហាយ លបស្តាប់ឮហើយ ក៏ទៅក្រោមជណ្តើរ រើសយកដំបងនោះទៅបាត់ទៅ ។

លុះព្រឹកព្រហាមស្រាងៗ ឡើងបុរសនោះ រឭកពីដេក ចុះទៅរកដំបងពុំឃើញក៏ប្រាប់ប្រពន្ធថា «អញប្រាប់មិនជឿ អញ ថា ខុសគ្រូហើយ ឯងចេះតែលួងអញ ទាល់តែអញប្រាប់ ឥឡូវនេះ មនុស្សឮ វាលួងយកដំបងបាត់ហើយ » ។ ប្រពន្ធច ហើយដឹងថាសហាយលួច ក៏មិនស្តី ដណ្តាំបាយឲ្យប្តីស៊ីរួចហើយ បុរសនោះក៏យកខ្សែមកចងថ្មដែលគ្របលើដំបង នោះ នាំទៅប្តឹងមេស្រុក ឲ្យជំនុំជម្រះរកចោរឲ្យ ។ មេស្រុក ពុំដឹងបើជំនុំជម្រះដូចម្តេច ពីព្រោះថ្មមិនចេះស្តី គេជេរថា «អា កំព្រើល ! តាំងពីដូនតាមក នរណាដែលឃើញដំបងវាយឯង » គេគំរាមហើយគេដេញចេញទៅ ។ បុរសនោះចេះតែ អូសថ្មទៅប្តឹង តាំងតែពីមេស្រុក ដល់ទៅលោកយមរាជ អ្នករាជការគ្រប់ក្រសួង គេចេះតែដេញចេញ គេថា មនុស្សឆ្លុត គេមិនឲ្យចូល ។ បុរសនោះអូសថ្មទៅថ្វាយស្តេចៗទ្រង់សួរសព្វគ្រប់ហើយ ទ្រង់មានព្រះបន្ទូលប្រាប់អស់នាម៉ឺនថា « មែនបានគេថា, មានប្រឡាយបានទឹកវាហូរ មានសំរាមបានផ្តែរវាជុះ, អស់នាម៉ឺនកុំថាវាឆ្លុតសេចក្តីនេះមែនហើយបាន ជាវាហ៊ានថា ស្តេចមានបន្ទូលប្រាប់បុរសថា «ណ្ហើយ វិលទៅផ្ទះចុះ កាលណាអញប្រើឲ្យគេទៅហៅសឹមមក » ។ បុរស នោះទទួលថា «ព្រះករុណាថ្លៃវិសេស » ហើយក្រាបថ្វាយបង្គំលាទៅវិញ ។

ក្រោយពេលបុរសនោះទៅ ស្តេចទ្រង់ព្រះរាជបញ្ជា ឲ្យប្រាប់បណ្តារាស្ត្រថា ត្បិតស្តេចឲ្យអស់ព្រះស្នំចេញរាំបីថ្ងៃបីយប់ ឲ្យ បណ្តារាស្ត្រមើលតាមចិត្តពុំមានឃាត់ឃាំងឡើយ » ហើយទ្រង់ឲ្យរៀបលេងល្ខោន ។ កាលនោះអស់រាស្ត្រសឹងតែចូល ទៅមើលគ្រប់គ្នា ។ ស្តេចទ្រង់យាងចូលទៅ ក្នុងព្រះរាជដំណាក់ ជ្រើសរើសប្រេងក្រអូបយ៉ាងឯកមួយដបដែលសម្រាប់ តែស្តេច អស់រាស្ត្រនិងនាម៉ឺន ពុំដែលមាន ទ្រង់ប្រើអាមាត្យម្នាក់ យកទៅឲ្យបុរសនោះ ហើយប្រាប់ថា «ស្តេចទ្រង់ព្រះរាជ ទានឲ្យអ្នកឯង និងប្រពន្ធអ្នកឯងលាប ប៉ុន្តែឲ្យអ្នកឯងនៅផ្ទះ កុំទៅមើលល្ខោនឲ្យតែប្រពន្ធទៅមើលបានហើយ» ។ អាមាត្យអ្នកយកទៅឲ្យប្រាប់សព្វគ្រប់ហើយ វិលទៅក្រាបបង្គំទូលស្តេចវិញ ។ បុរសនោះបានប្រេង ក៏ហៅប្រពន្ធមក ហុចប្រេងទៅឲ្យប្រាប់ថា «ព្រះករុណាជាអម្ចាស់ជីវិត ទ្រង់ព្រះរាជទានប្រេងនេះមក ព្រោះទ្រង់អាណិតស្រឡាញ់យើង ឲ្យយើងលាបទៅមើលល្ខោននឹងគេ តែឥឡូវនេះអញឈឺក្បាល ឯងយកទៅលាប ហើយទៅមើលល្ខោននឹងគេចុះ ។ ឯ ប្រពន្ធច្បីបើកឲ្យទៅ ហើយឲ្យទាំងប្រេងទៅលាបផងដូច្នោះអរពន់ពេក ដោយពុំបានដឹងកលជាគេចាប់ ក៏យកប្រេងទៅ ឲ្យសហាយលាបផង ហើយបណ្តើរគ្នាទៅមើលល្ខោនឈរទន្ទឹមគ្នា លុះបន្តិចទៅស្តេចទ្រង់ជុំក្រអូបប្រេងនោះ ទ្រង់ខ្សឹប

ប្រាប់នាមីនម្នាក់ «ចូរអ្នកទៅហិតក្លិនអស់បណ្តាវាស្រួ ដែលមើលល្ខោនទាំងប៉ុន្មាន បើជុំក្លិនប្រេងក្រអូបយ៉ាងនោះ ប៉ុន្មាននាក់ ចូរអ្នកនាំយកមកឲ្យអញជាឆាប់ »។

នាមីននោះ ក្រាបថ្វាយបង្គំហើយ ទៅហិតមនុស្សឯទៀត មិនជុំសោះ ជុំតែប្រុសម្នាក់ ស្រីម្នាក់ ដែលឈរទន្ទឹមគ្នា លាប ប្រេងក្រអូបទាំងពីរនាក់នោះ ក៏នាំទាំងប្រុសទាំងស្រី យកទៅថ្វាយស្តេចៗឲ្យលែងរាំទៅ ហើយទ្រង់ឲ្យហៅទាំងប្រុស ទាំងស្រី មកដល់ហើយទ្រង់សួរថា « នេះជាប្រពន្ធចៅឯងមែនឬ ? » បុរសនោះក្រាបទូលថា «មែន»។ ទ្រង់មានព្រះ បន្ទូលសួរ ទៅប្រុសសហាយនោះថា « ឯងបានទៅលួចដំបងចៅនេះមែនឬ? » ។ សហាយនោះក្រាបបង្គំទូលថា «លួច មែន » ។ ទ្រង់ឲ្យទៅយកដំបងនោះមក ឲ្យយកសហាយទាំងប្រុសស្រីនោះ ទៅដាក់ប្រាក់ធ្វើទោស ។ បុរសជាម្ចាស់ ដំបងក្រាបថ្វាយបង្គំសូមទោស ហើយក៏ប្រគល់ទាំងផ្ទះសំបែង ទាំងប្រពន្ធឲ្យទៅសហាយនោះទាំងអស់ដោយពុំមាន ខឹងអ្វីឡើយ ។ ប្រុសសហាយនោះអរណាស់សំពះសូមទោសរួចវិលទៅវិញ ។

ឯបុរសម្ចាស់ដំបង ថ្វាយដំបងទៅស្តេច ហើយក្រាបលាទៅទៀតស្តេចយាត់ក៏ពុំព្រម ទ្រង់មានព្រះបន្ទូលថា «ដំបងវាយ ឯងនេះថ្លៃណាស់ ទ្រង់ព្រះរាជានុញ្ញាតឲ្យបើកឃ្នាំងមាស ប្រាក់ឲ្យបុរសនោះយកតាមចិត្ត ។ បុរសនោះរើសអស់ទាំង ឃ្នាំងមាសប្រាក់អម្បាលនោះទៅ ឃើញកាំបិតបន្ទោះមួយចាស់នៅក្រោមឃ្នាំង ក៏យកកាំបិតនោះនិងប្រាក់បន្តិចបន្តួច គ្រាន់ចាយតាមផ្លូវ ហើយចូលទៅក្រាបថ្វាយបង្គំលាស្តេច ដើរចេញទៅទៀត ។ ស្តេចពុំមានព្រះបន្ទូលអ្វីទេ , តែអស់នា ហ្នឹង គេគួរតិះដៀលបុរសនោះ ថាជាមនុស្សឆោត ប្រាក់មាសមិនយកទៅយកឯកាំបិតច្រែះស៊ី ។ បុរសនោះ ក៏ដើរចេញ អំពីនគរនោះ បានទៅដល់នគរមួយដទៃទៀត ។ ជួនជាថ្ងៃនោះ ស្តេចនគរនោះទ្រង់មានព្រះបន្ទូលបង្គាប់សេដ្ឋីម្នាក់ថា « ព្រឹកស្អែក ទ្រង់នឹងទៅក្រសាលព្រៃ ឲ្យមហាសេដ្ឋីធ្វើរទេះមួយយ៉ាងល្អល្អៗ ឲ្យឆ្លាក់ក្បាច់លាបលនឲ្យហើយ ឲ្យទាន់ក្នុង ពេលព្រឹកស្អែកនេះ បើធ្វើពុំទាន់ នឹងយកទោសដល់ជីវិត »។ រីឯមហាសេដ្ឋីនោះធ្វើពុំទាន់ ហើយពុំធ្វើរទេះ បែរជាធ្វើ មឈូសទៅវិញ ។

ថ្ងៃនោះ ជួនជាបុរសនោះដើរទៅឃើញសេដ្ឋីនោះ កំពុងតែធ្វើបុណ្យក៏សួរថា «ចុះលោកមានការអ្វី បានជាធ្វើបុណ្យមាន ក្តារមឈូសផងដូច្នោះ ? » ។ គេប្រាប់ថា «ស្តេចឲ្យធ្វើរទេះមួយ លាបលនយ៉ាងល្អ ឲ្យទាន់ព្រឹកនេះ ស្តេចក្រសាលព្រៃ បើធ្វើពុំទាន់ស្តេចនឹងយកទោសដល់ជីវិត ឥឡូវនេះមហាសេដ្ឋីធ្វើពុំទាន់ដឹងខ្លួនថាស្លាប់ បានជាធ្វើមឈូសធ្វើបុណ្យ វិញ» ។

បុរសនោះឆ្លើយថា «ក្រអីប៉ុណ្ណឹង ឲ្យតែបាយខ្ញុំស៊ីខ្ញុំនឹងធ្វើឲ្យៗ ទាន់ព្រឹកនេះ» មហាសេដ្ឋីបានឮដូច្នោះអរណាស់ ហើយ ក៏ឲ្យរៀបបាយទឹកស៊ីឆ្អែត រួចប្រគល់ឈើឲ្យធ្វើរទេះ ។ បុរសនោះក៏ធ្វើតែនឹងកាំបិត ១ដែលយកពីក្រោមបាតឃ្នាំងមក នោះ បានរួចស្រេចក្នុងយប់នោះ ហើយលាបលនយ៉ាងល្អ ព្រឹកឡើងក៏អូសរទេះទៅថ្វាយស្តេចៗទ្រង់ទតឃើញ ទ្រង់ឲ្យ រៀបប្រដាប់ប្រដាទៅក្រសាលព្រៃ ។ ឯមហាសេដ្ឋីលុះរួចពីស្លាប់ហើយ ក៏នឹកក្នុងចិត្តថា <<អ្នកនេះមានគុណធ្ងន់ណាស់ ឥឡូវនេះនឹងរកអ្វីសងឲ្យស្មើគ្មាន មានតែកូនក្រមុំ ១ ល្មមឲ្យមានប្តី ដូច្នោះមានតែអញការឲ្យអ្នកនោះ» គិតហើយក៏ហៅ មកការឲ្យទៅ ។ លុះការរួចហើយក្នុងយប់នោះ ពេលផ្សំដំណេក បុរសនោះ គិតល្បួងចិត្តប្រពន្ធ ហើយធ្វើជាជីកស្រាស្រ រឹងដេកទៅ លុះយប់យូរបន្តិចក៏ធ្វើជាក្អកប្រឡាក់ប្រពន្ធអស់ ។ កូនសេដ្ឋីឃើញកម្ទេចប្តីប្រឡាក់ខ្លួនដូច្នោះ ក៏ស្រែកឡើង ក្នុងយប់នោះថា «លោកឪពុករកប្តីឲ្យខ្ញុំជាមនុស្សប្រមឹក ក្អកប្រឡាក់ខ្ញុំអស់ហើយ ខ្ញុំទ្រាំមិនបានទេ» ។ មហាសេដ្ឋីឮកូន

ស្រែកដូច្នោះ ក៏ឃាត់ថា «កូនដេកទៅ កុំនិយាយ ត្បិតប្តីកំពុងស្រវឹង ហើយគេមានគុណផង»ឃាត់ដូចម្តេច ក៏កូនស្រី មិនស្តាប់ហើយវាចេះតែអ្វីថា «បើឲ្យទៅឆ្កែឆ្កាទៅបាន ឯមនុស្សប្រមឹកខ្ញុំទៅមិនបានទេ» ។

លុះព្រឹកឡើង បុរសនោះរលឹកពីដេក ក៏ចូលទៅរកសេដ្ឋីប្រគល់កូនឲ្យវិញ ប្រាប់ថា «មិនព្រមយកទេ» ហើយថា មិនបាន ពាល់ដៃជើងឡើយ ។ មហាសេដ្ឋីឃាត់សុំទោសឲ្យកូនយ៉ាងណា ក៏បុរសនោះពុំព្រមនៅ ពុំព្រមយក ហើយលាមហា សេដ្ឋីយកតែកាំបិតដើរទៅទៀត ។ លុះស្តេចយាងមកពីព្រៃ ទ្រង់ឲ្យទៅរកជាងដែលធ្វើរទេះនោះពុំឃើញទ្រង់ស្តាយ ណាស់ ទ្រង់ឲ្យអស់នាហ្មឺនចាត់សំបុត្ររកគ្រប់ខេត្ត ក៏ពុំឃើញហើយទ្រង់ស្ងៀមទៅ ។

បុរសនោះ លាសេដ្ឋីដើរទៅឆ្ងាយ ក៏បានទៅដល់នគរមួយដទៃទៀត ។ ស្តេចនគរនោះ ទ្រង់ឲ្យនាហ្មឺនម្នាក់ៗទៅដេកវេន ចាំយាមនៅចុងព្រះរាជរោងរាល់យប់ ។ ស្តេចទ្រង់ចេញកាប់តែរាល់យប់ ចាប់តាំងពីថ្ងៃដែលទ្រង់បង្គាប់មកនោះស្តាប់ អស់ជាច្រើន ។

នៅថ្ងៃដែលបុរសនោះ ទៅដល់ជួនត្រូវលើវេនចៅហ្វា ទៅដេកថ្វាយស្តេចកាប់ចៅហ្វានោះ ក៏ធ្វើបុណ្យទានក្នុងថ្ងៃនោះ ។ បុរសនោះទៅដល់សួរគេថា «លោកមានការអ្វីបានជាធ្វើបុណ្យទាន ហើយហេតុដូចម្តេច ក៏បានជាកូនប្រពន្ធលោកយំ រាល់គ្នាដូច្នោះ?» ។ គេប្រាប់ថាលោក លោកត្រូវទៅដេកវេន ថ្វាយស្តេចកាប់ក្នុងពេលល្ងាចនេះ បានជាលោកធ្វើបុណ្យមុន ស្តាប់» ។ បុរសនោះថា «ឲ្យតែបាយខ្ញុំស៊ីចុះ ខ្ញុំទៅដេកថ្វាយស្តេចកាប់ជួស» ។ គេឮដូច្នោះ ក៏ទៅជម្រាបចៅហ្វាឲ្យហៅ បុរសនោះទៅ ហើយឲ្យរៀបបាយទឹកឲ្យស៊ី ។ រួចហើយសួរថា «បើអ្នកទៅដេកវេនថ្វាយស្តេចជួសខ្ញុំ ខ្ញុំនឹងធ្វើបុណ្យឲ្យ អ្នក» ។ បុរសនោះក៏ទទួលទៅដេកជួសហើយសុំគ្រឿងប្រដាប់ដែលចៅហ្វានោះពាក់ យកមកពាក់ រួចហើយក៏លើកាំបិត បន្ទោះចូលទៅដេកនៅចុងព្រះរាជរោងចាំស្តេចចេញកាប់ ។ លុះទៅដល់ចុងព្រះរាជរោង បុរសនោះពុំដេកឡើយចាំ មើលស្តេច ពេលយប់ជ្រៅស្ងាត់ ស្តេចទ្រង់លើកទ្វារចេញមកទ្រង់កាន់ព្រះខ័ន យាងចូលមកនិងកាប់បុរសនោះ ឃើញ ស្តេចយាងចូលមកជិត ក៏ស្ទុះចូលទៅចាប់ស្តេចនោះជាប់ ហើយក៏ចាក់នឹងកាំបិតបន្ទោះបង្កុសពីរដង ។ ហើយសួរថា «នរណាចូលមកទាំងយប់នោះ? ស្តេចទ្រង់ឲ្យអញចាំយាមក្នុងយប់នេះ? ស្តេចទ្រង់ឲ្យអញចាំយាមក្នុងយប់នេះ» ថា ហើយ ក៏ចាក់បង្កុសទៀត ។ ស្តេចទ្រង់មានព្រះបន្ទូលថា «ទេអញទេ» ។ «នរណាអញទេ? ! អញជាស្តេច» ។ «ស្តេច អីមកពេលនេះ, អញមិនដឹងទេ ! ត្បិតស្តេចទ្រង់ឲ្យអញចាំរាជរោងយប់នេះ» ។

សួរដេញដោលដូច្នោះហើយ បុរសក៏លុតជង្គង់ថ្វាយបង្គំស្តេចសូមទោស ។ ស្តេចត្រាស់សួរថា «ចៅនៅឯណា!»។ បុរសនោះថា «ខ្ញុំនៅផ្ទះចៅហ្វា» ។ ស្តេចទ្រង់ជ្រាប ទ្រង់ញញឹមហើយទ្រង់ចូលទៅវិញ ។

លុះព្រឹកឡើង បុរសនោះ លើកាំបិតចេញពីក្នុងរាំងមកផ្ទះចៅហ្វា ។ អ្នកផងឃើញហើយឆ្ងល់ថា «បុរសនោះទៅដេកវេន ថ្វាយស្តេចកាប់ ម្តេចក៏មិនស្តាប់ត្រឡប់ជាមកវិញ» ។ ចៅហ្វាសួរ បុរសនោះក៏ជម្រាបតាមដំណើរសព្វគ្រប់ហើយ ជម្រាបថែមថា «ស្តេចសព្វថ្ងៃនេះមិនមែនជាកាចទេ ត្បិតទ្រង់ពិសោធរកមនុស្សប្រាជ្ញចេះដឹងក្នុងនគរ ដើម្បីរក្សាស្តេច បានជាទ្រង់ចាត់មនុស្សឲ្យយាម តែអ្នកដែលទៅយាមចេះតែដេកលក់ ទើបស្តេចទ្រង់កាប់ ចុះបើសត្រូវចូលទៅលុក លុយស្តេចហើយយើងដេកលក់នោះ តើនឹងយ៉ាងណាទៅ?» ។ បុរសនោះនិយាយរឿងប្រាប់សព្វគ្រប់ ទើបភ្ញាក់ខ្លួន គ្រប់គ្នា ។

ចៅហ្វាយនោះ មានកូនក្រមុំមួយក៏ឲ្យជាប្រពន្ធបុរសនោះ ដោយគិតថា បុរសនេះមានគុណធ្ងន់ណាស់ ។ លុះព្រឹកឡើង ស្តេចទ្រង់ឲ្យហៅបុរសនោះមក ទ្រង់ឲ្យធ្វើជានាហ្មឺនជំរក្សាព្រះនគរ បន្ទាប់ពីព្រះអង្គ ។

វេលាស្តេចទ្រង់ព្រះជរាទៅ ទ្រង់ពុំមានព្រះរាជបុត្រនឹងសោយរាជ្យស្នង មានតែព្រះរាជធីតាមួយអង្គ ក៏ទ្រង់ព្រះរាជទាន ព្រះរាជធីតា និងរាជសម្បត្តិឲ្យបុរសនោះសោយរាជ្យជាស្តេចតទៅ ។

ពាក្យពិតមិនចេះស្លាប់